

פרוטוקול מס' 328

מישיבת ועדת העבודה שהתקיימה
ביום ג' י' בסיוון תשל"ו, 8 ביוני 1976, שעה 13.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:
ש. ארבל - אלמוזלינו - היו"ר
ס. דרובלס
ס. גז
ל. דיציאן
ד. קורן

מוזמנים:
ש. אבני - משרד השיכון
א. עטיה - משרד המסחר והתעשייה
ד. לשם - ראש צוות ההקמה - ימ"ח
ד. כוכבי - מנכ"ל שירות התעסוקה
ש. עטיה - משרד הקליטה
א. סנדלר - משרד הקליטה
ס. גינזבורג - משרד הבטחון
א. שטרק - משרד העבודה

י. ניר - יו"ר ועד ימ"ח
ב. קוזיוץ - חבר ועד
א. חסון -
ק. רוזנבלט
ל. רוזנבלט
צ. ארנשטיין
א. רהב
ג. פרי בניסין
ק. לורנס
ס. ברזילאי

מזכיר הוועדה: ס. משולם

ר ש ס ה : מזל כהן

סדר היום: אכלוס ופתוח ימ"ח.

1849-

(נגקס) ק"מ 21.6.76

אכלוס ופתוח ימית

היו"ר ש. ארבלי-אלמוזלינו:

אני פותחת את הישיבה.

אני מקדמת בכרכה את תושבי ימית ואת נציגי המשרדים השונים. הזדמנתי לאופקים בשבוע שעבר והיה לי יום סיור די מעניין ומאלף במפעלים ובמוסדות שם. פנו אלי ובקשו שאפגש עם הוועד של "ימית". נענית ברצון לפנייה, חשבתי לשמוע דברים טובים על התפתחות המקום. כי ועדת העבודה בקרה שם לא מזמן. קיימנו סיור בגבעה אשכול, ימית ואזור ערד והתרשמנו באופן יוצא מן הכלל לטובה, עם כל הבעיות שישנן. ההתרשמות, יחסית לתקופה של הקמת ימית וההתמודדות עם הבעיות, היתה חיובית. ניתנת תשומת לב מיוחדת ומטפלים במשנה מרץ על מנת להתגבר על הבעיות הקשורות באכלוס ימית. נפגשתי עם החברים באופקים וראיתי כי הנושא לא יכול להגמר ברגע ובקשו שנפגש בוועדה. את בקשתי הבאתי כאן לוועדה והחלטתי לקיים ישיבת ועדה מיוחדת לנושא זה על מנת שנוכל ביחד אתכם לנסות ללבן את הבעיות.

מדוע זמנתי אתכם היום? כי מר אבני נוסע לחו"ל ורצינו שהוא יהיה לפני נסיעתו ולא לדחות את הפגישה עד לאחר שובו. הזמנתי לישיבה זאת את מר עטיה ממשרד המסחר והתעשייה אשר הוא מטפל בעניין הקמת מפעלי תיעוש. נמצא כאן מנכ"ל שירות התעסוקה מר כוכבי, מר לשם, ראש צוות ההקמה בימית, מר עטיה שמאל ממשרד הקליטה, ומר שטרק ממשרד העבודה.

אני אתן את רשות הדיבור לנציג הוועד המקומי, ישראל ניר. לפני זה אני רוצה לומר לכם, כי אנחנו יושבים פה בכדי ללבן דברים ולא לדבר בטונים גבוהים. הגידו כל מה שיש לכם. יש בקורת, יש טענות, הכל אפשר לומר, השאלה היא איך אומרים אותם. אני מבקשת לדבר בדוח טובה, כי בצורה אחרת לא נוכל לסייע.

י. ניר:

אנחנו יושבים בימית שמונה חדשים. כולנו חיים את הבעיות והבעיות קיימות. אני רוצה להניח, שהפורום הנכבד הזה יקבל ברוח החיובית של הדברים את אותן נקודות שהעלינו במכתבנו אל הכנסת, על מנת להגיע לפתרון הולם, מכובד ויעיל לכל הבעיות.

יש בימית בעיה חברתית שהיא בעצם השלכה למספר נקודות. הבעיה המרכזית מסובבת כל הזמן סביב הנושא של קיום משפחתי. אמנם אני רוצה להדגיש שניהול הפרוייקט ע"י משרד השיכון בראשותו של מר אבני נעשה בקצב התכנון, האדריכלות וביופי שהם למעלה מהמקובל בישראל. יש תרומה נכבדת למשרד השיכון בנושא הזה. פה ושם קורות אי-הבנות ועל אותן אי-הבנות אנחנו רוצים להתייחס היום.

יש בימית 90 משפחות שהן מורכבות מארבע קבוצות: קבוצה ראשונה, קרוב ל-23 משפחות אנשי צבא קבע, 12 משפחות גרעין עולי בריית-המועצות, 23 משפחות גרעין עולי ארה"ב, והשאר ישראלים, ישראלים שעברו לימית מתוך סיבות שונות, אידיאולוגיות ואחרות ויש לברך על כל אחד מבין העולים ולאחר מכן הישראלים. כל מי שהגיע לימית לא ציפה שישאו אותו על כפים, אלא היתה ציפיה שאם יש ציבור שהוא חי ונושם בתוך ישוב, תהיה נכונות להבין אותו על מנת לקדם נושאים ואני משוכנע שאילו היו הולכים בדרך זאת, הישיבה הזאת לא היתה מתקיימת היום.

י. ניר:

הדיון לא בא לבקר או להאשים איזה גוף או פורום. מה שאנחנו מבקשים,

שאותן נקודות שצינתי ננסה להגיע לפתרונן.

אני אקרא את התזכיר שהגשתי ואח"כ נעבור סעיף סעיף ברשותך. "א. תעשיה - 1. לא קיימת כל תכנית אב לפיתוח תעשיה. 2. אין כל תאום בין-משרדי לגבי התעוש המיועד שאושר, לבין כח העבודה הנדרש. הננו חוששים ממצב של חוסר תעסוקה מצד אחד, לחוסר ידים עובדות מצד שני. 3. מסחר ותעשיה ביטל תקציבים לבניה פרובוקטיוית. 4. מסחר ותעשיה מקפיא תקציבי בניה למבנה תעשיה שאושרו על ידו ועברו את כל הבדיקות והאשורים. 5. עפ"י אינפורמציה שבידינו מסחר ותעשיה אינו מעודד העברת משקיעים לימית ונעשים נסיונות שכנוע להעברתם למקומות אחרים. 6. יש חשיבות רבה להקמת ועדה, לתכנון התעוש והאכלוס המורכבת מכל הגורמים הקשורים לפיתוחה של העיר. 7. הננו מבקשים בדיקת העכובים שחלו וקיימים בהעברת האדמות מהמינהל למשרד השכון באזור התעשיה."

אלה שבעת הסעיפים הנוגעים לתעשיה.

יתכן שבינתיים יש תשובה ממשרד המסחר והתעשיה התומה ע"י מר מנדלבאום שמדברת בפגישה שנערכה בין הוועדה לתכנון ופיתוח התעשיה בימית לבין מר מנדלבאום ואליהו עטיה. הבעיה היא שאנחנו לחוצים בלוח זמנים. אנחנו שומעים הרבה מאד השערות לגבי זמנים ולא תמיד עומדים בלוח הזמנים. אני שואל, האם אפשר לשמוע תשובה ממשרד המסחר והתעשיה או הצעה מצד הפורום הזה לגבי הרכב הוועדה ולוח זמנים לגבי תחילת התכניות?

קודם נראה אם יש צורך בוועדה.

היו"ר ש. ארבלי:

י. ניר:

עכשו אני מדבר על הסעיף השני.

"ב. תעסוקה - 1. עקב עכובים

בלתי ברורים לנו, טרם מופעל אזור התעשיה המיועד לקלוט בשלב זה כ-80 עובדים מתוכם כ-60 נשים. 2. הננו מעריכים כי בראשית ספטמבר 1976 יהיו בימית קרוב ל-150 מבקשי עבודה כולל נשים. 3. אין כל גוף המטפל באופן מעשי ורציני באחור מקורות תעסוקה בימית ובאזור. 4. אפשרויות התעסוקה בימית היום ובעתיד הקרוב יוגבלו לנושאי הבניה ומעט לתעשיה. 5. לאור צמצום במגוון התעסוקה נמנעות עשרות משפחות להתיישב במקום. 6. חוסר קריטריונים בוועדת אכלוס, לגבי מקצועות נדרשים ומותאמים למציאות התעסוקה האפשרית. ג. חנוך, חרבות וחברה - מיותר לציין את החשיבות הרבה שיש לנושא הנ"ל בישוב חדש, העוגר את חבלי קליטתו הקשים וזאת לאור העובדה שהרכב האוכלוסייה הוא בלתי הומוגני, בעל תרבות שונה ומספר העולים שבו הוא משמעותי. משרד השיכון מקציב לנושא הנ"ל סכומים אפסיים שאין בכוחם לתת תשובה לאחת הבעיות החשובות. אין כל התיחסות מקצועית לנושא, והשלכות חברתיות מרות עוברות על הצבור. יש צורך דחוף לקבוע ועדה מקצועית שתתן דעתה בנושא, כדי למנוע הדרדרות חריפה ומשבר בישוב. שמונה חדשים ועדיין לא זכינו לפעולה תרבותית מכובדת ובעלת רמה ואפילו אחת. זאת מחוסר תקציבים והתיחסות. הגוף היחיד המפעיל מדי חודש פעולה תרבותית שאינה ברמה, הוא מרכז ההסברה בתמיכת משרד השכון בסך 500 ל"י בחודש. בערי פיתוח אחרות שותף משרד החנוך במסגרת אומנות לעם. הקמתה של עיר מחייבת התיחסות מקצועית, מעל ומעבר למקובל במרכזי הארץ, על מנת להקל את חיי התושבים המנותקים מכל מרכז שרותים ותרבות.

ד. ניהול העיר - 1. לא יתכן שראש צוות ההקמה יהיה תושב תוך שיערוך בקור פעמיים בשבוע למשך מספר שעות. פקיד שאינו בעל כשורים למינהל צבורי בעיר בהתהוותה, מחוסר כל מידע על צרכי הישוב והצבור החי בו, מחוסר כל מוטיבציה ואמביציות לקידומה של העיר. 2. שמונה חודשים ועדיין צוות ההקמה אינו מאויש ע"י בעלי מקצוע בתחומים השונים, שיקדמו ויפתרו את הבעיות הקשות שעוברות על עיר בבניתה.

- י. ניר:
3. העדר תקציב ברור ומפורט יוצר מגבלות בירוקרטיה מיותרות.
 4. הקפאת יוזמות פרטיות של מתישבים להקמת בתי מלאכה ושרותים שעשויים לפתור חלק מבעיות הישוב.
 5. התלות של צוות ההקמה במנגנון משרד השכון יוצרים בהכרח סדבול ועכובים מינהליים ובצוע איטי בפתרון בעיות שוטפות.
 6. אי הפעלת שרותים מוניציפליים מקובלים תקופה ארוכה.
 7. אי קיום כתובת מקומית מוסמכת לבעיות חריגות.
 8. הזנחה וחוסר טפול הולם בהכנת הישוב לשעת חרום.
 9. סכום: על מנת לפתור ולקדם את עניינה של ימית, הננו מציעים מספר נקודות: 1. שתוף מעשי של הצבור בניהול העיר ופיתוח מנהיגות שתקבל על עצמה בעתיד את ניהול העיר.
 2. איוש מידי של צוות ההקמה בעובדים מקצועיים.
 3. הקמת ועדה לתכנון התעשייה, התיירות והאכלוס.
 4. מינוי מידי של קצין פיתוח, כפי שמקובל בערים אחרות, שיטפל במסקנות הועדה הנ"ל.
 5. מציאת ראש צוות שיהיה תושב העיר.
 6. העברת סמכויות בצוע וכספים לצוות ההקמה שימנעו סרבול ועכובים מיותרים.
 7. הקמת ועדה מקצועית לקליטה, חברה, חנוך ותרבות או הקמת מתנ"ס שירכז ויטפל בבעיות הקליטה, החברה והתרבות.
 8. הקמת גוף שיתאם, יאתר ויפקח על בעיות התעסוקה בימית.

היו"ר ש. ארבל:

תודה רבה לישראל. אני נותנת את רשות הדיבור לאביטן מירית. היא מרכזת סניף של ההסתדרות במקום שנפתח בתאריך 1.4.76. אנחנו מאחלים לך הצלחה בתפקידך.

מ. אביטן:

בין יתר הנושאים שהועלו כאן, אחד הדברים שלמעשה מטריד אותי זה תעסוקת נשים. תעסוקה לנשים בימית, כידוע, אין. חוץ משירותים שמעסיק שתי פקידות וכמה מורות אין תעסוקה לנשים וגם בזמן הקרוב לא צפוי שום מקור תעסוקה לנשים ואנחנו כח צעיר שאפשר לנצל אותו, במשק הישראלי במיוחד.

שמעתי שעומדת לקום מתפרה במקום. ערכתי סקירה כללית בין חלק מן החברות. מכולן, 5-6 נשים מוכנות לעבוד בזה ורק עם תנאים מיוחדים וגמישות מיוחדת של ארבע שעות ובשעות שהילדים בבית הספר וכו'.

ל. דיציאן: מה עם יתר הנשים?

מ. אביטן:

אף אחת לא מוכנה לשמוע על חפירה. הן מוכנות לעסוק בעבודה יותר מעניינת לדעתן. היה מדובר פעם על מפעל לאלקטרוניקה וזה עניין חלק מהחברות. יתכן שאם יועברו מפעלים שהעבודה במסגרתם תהיה יותר מעניינת עם אתגר חזק יותר, זה אולי כן ימשוך את הנשים שלנו. אני לא מוצאת שצריך להפוך את ימית לעוד מצפה רמון או שדרות ולהביא למתפרות ולמפעלים תושבים מהשטחים שיעבדו שם. לכאורה, עובדים תושבים מהשטחים יותר מהישראליים.

דבר שני והוא המצב החברתי בימית. אין לנו גוף מסוים שירכז את כל הקבוצות שנוצרו בימית. נוצרו ארבע קבוצות: קבוצה של צבא קבע, עולים אמריקניים, עולים מרוסיה וקבוצה ישראלית. נסיחתי ביוזמתי הפרטית לפני שנפגשתי עם ההסתדרות ליצור בין הקבוצות האלה קשר מסוים, אם זה בחוגי בית או מסיבות משותפות - הדבר לא כל כך מצליח. זה מתחיל לשאת פירות, אבל זה לא כל כך מצליח, מכיוון שאין יד שתכוון את זה ואין תקציב לזה. בימית, עד היום, לצערי, הרגילו אותנו, שאם מקבלים שירות כלשהו, זה חיינם ואם אני באה בדרישה עם כסף מהקהל, זה נראה להם די מוגזם. חוץ מזה, שצורת העבודה אתי היא קצת קשה,

מ. אביטן:

כי אין לי מקום לעבוד ואני נאלצת לחזור על הפתחים של המשרדים האחרים על מנת לטלפן. עד עכשו, חודשיים וחצי אני פועלת בצורה פרטיזנית. אנחנו צריכים גוף שיארגן את חיי התרבות והחברה שם על מנת לקרב האחד אל השני. פעולות תרבות קשה להביא לימית כי טוענים שזה רחוק וחוששים מהאזור שהוא בטחוני. דברים כאלה חסרים בימית במיוחד לגיבוש החברה.

אחד הדברים שגורמים לפירוד הזה,

זה התהליכים שעוברת היום ימית, ההליכי חבלי הקליטה, חוסר תעסוקה מעורר קומפליקטים בין התושבים לבין צוות ההקמה. יכול להיות שבאיזשהו מקום הם לא כל כך צודקים. כאשר בא מישהו לצוות הבינוני ומבקש תעסוקה, הוא מיד מוצא משהו, אבל זה לתקופה קצרה והחבר חי במתח מה יהיה בעוד חודש ובעוד חודשיים. זה לא רק מתחים בין האנשים, זה אחד הדברים שמלבים את המתחים שם.

גן ילדים יש?

היו"ר ש. ארבל:

מ. אביטן:

יש גן לגילאי 4-6. דרוש במהירות פעוטון לאמהות שרוצות לעבוד ואפילו

להשתחרר על מנת לחפש להן מקורות תעסוקה בסביבה הקרובה. מצד ההסתדרות מוכנים ורוצים לתת את זה. אני מקווה שההענות מצד משרד השיכון תהיה מהירה ביותר.

אנחנו נשמע את מר אבני.

היו"ר ש. ארבל:

ש. אבני:

אני הייתי מציע ליו"ר הוועדה לשמוע תחילה את נציגי משרד

המסחר והתעשייה, כי עיקר הבעיה, כפי שהבינתי מדברי הפתיחה, הוא נושא התיעוש וכל הכרוך בזה. הייתי מציע שידידנו מר עטיה יאמר את דבריו.

אנחנו הבאנו את האוכלוסיה לשם. מי מופקד על האוכלוסיה הזאת?

היו"ר ש. ארבל:

אותו דבר היה בכרמיאל, שם הייתה כתובת של משרד השיכון. בימית אין עדין יחידה מוניציפלית. אם יש ועד, אני רוצה לדעת מה סמכויותיו, איך הוא מתמנה וכל הדברים האלה? צריכה להיות כתובת במקום שאליה פונים בכל השאלות האלה ולא להתחיל להתרוצץ בכל המשרדים.

אני אתיחס לנושא התעשייה. אני לא אענה ליו"ר הוועדה לשאלה,

א. עטיה:

אני אתחיל באינפורמציה. אנחנו אשרנו עד היום 10 פרויקטים בימית. כאשר אני אומר 10 פרויקטים, זה מפעלי תעשייה ומלאכה כאשר הדגש על מפעלי מלאכה לא גדולים. מדובר בשלב ראשון בפרוייקטים שההשקעה בהם נעה בסביבות 13 מליון לירות ומספר המועסקים שאמורים לעבוד במפעלים האלה בהדרגה ובשלבם, גם לפי הצהרות היזמים ובדיקות שנעשו עד כה, זה צנוע. זה יתחיל ב-100 עובדים ויגמר ב-130 עובדים.

עשרה הפרוייקטים שאושרו הם:

מפעל אחד לצלום ולהדפסה שיעסיק 10 עובדים בהשקעה של 2,1 מליון לירות. למפעל הוקצו התאים הדרושים במקום. מפעל שני, מפעל מתכת שנשקיע בו 1.3 מליון לירות ויעסיק בשלב סופי 25 עובדים.

היו"ר ש. ארבלי:

מפעל מתכת, למה?

א. עטיה:

לקונסטרוקציה. המפעל השלישי
לאלקטרוניקה שייצר לוחות חשמל ומדידה
ואשר יעסיק בין 10 ל-15 עובדים. מפעל רביעי, מפעל לאריזות פוליאתילן,
השקעה של למעלה מ-5 מליון לירות, יעסיק 19 עובדים. אבן וסיד מקים
שני מפעלים, מפעל לבטון מיובא ומפעל לבלוקים, השקעה של 20 מליון לירות
ויועסקו בו 22 עובדים. מועברת לשם מתפרה המספקת חלק מהציוד לצה"ל.
מתפרה זאת קיימת בישוב אחר. בעל המתפרה אמר שיוכל להעסיק עובדים
ככל שיוכל לקלוט. אני בונה עליו כ-15 עד 20 עובדים. מפעל נוסף זה
יוזמה עצמית, מפעל למכונות חקלאיות. זה יעסיק כ-5 עובדים.

היו"ר ש. ארבלי:

מה זה יוזמה עצמית?

א. עטיה:

תושב במקום שמקבל הקצאת קרקע, יש
לו ציוד והוא חכה רק להקצאה קרקעית.
יהיו שם שתי נגריות קטנות של תושבי המקום שיעסיקו 2-3 עובדים בכל
נגריה. המניין הגיע לתשעה. אשרנו באחדנה עוד מפעל לבטון מיובא שיעסיק
5 עובדים. זה אשר לתכניות שאשרנו.

עד היום אנחנו בנינו וזה בשלבי
סיום של בניה אלפיים מ"ר של מבנים שרובם הוקצו ליזמים. אני מקווה
שהיזמים האלה, לפחות חלק מהם, יוכלו להכנס למבנים האלה עד סוף החודש.
היו בעיות של חשמל ומים. המבנים האלה מוקמים בקצב די מהיר. יתכן
שניתן היה להתחיל את הקמת המבנים לפני כן, אבל היו בעיות עם גורמי
בטחון, בשל שחרור קרקע מהבדואים ואי-אפשר היה להעלות על השטח לפני כן.

כדי שנראה את היער ולא רק את העצים,
אסכם ואומר שההשקעות בפרוייקטים מסתכמות ב-13 מליון לירות, לא כולל מבנים
שבהם ההשקעה מגיעה ל-4 מליון לירות. מספר המועסקים יכול להגיע עד
ל-130 עובדים. בבדיקה במשרד יש עוד ארבע תכניות...

מ. גז:

אלה שאושרו, האם אפשר לדעת מה
נמצא בחחילת הבניה, מה באמצע

ומה בסוף?

א. עטיה:

כל אלה שאושרו אמורים להכנס למבנים
כבר במרוצת חודש יוני. לגבי
2-3 מבנים צריכים לעשות שיפוצים ולהתאים אותם לדרישות הספציפיות.
אנחנו לא התאמנו לתכנית מפורטת של יזם, אלא בנינו מבנים סטנדרטיים-
פרובוקטיביים.

מ. גז:

מה עם הנמל?

א. עטיה:

אני לא מופקד על שר התחבורה.

היו"ר ש. ארבלי:

אין נמל. זה החוף.

א. עטיה:

אני מבין שהתעשייה זה מרכיב חשוב.
אם להשתמש במונחים סטטיסטיים, כאשר
אני לוקח את היקף החושבים מבקשי העבודה מול מקומות העבודה שהתעשייה
אמורה לספק, אנחנו עומדים בסטנדרט גבוה. במוצע הארצי מקובל כ-27%
מועסקים בתעשייה.

א. עטיה: לגבי תכניות בעתיד - ארבעה פרויקטים בידינו שאמורים להעסיק עוד כמספר הדומה לזה, עוד כ-100 עד 130 עובדים. הכל בתנאי שהתכניות תבדקנה ותמצאנה ראויות וכדאיות מבחינה כלכלית. מדובר במפעל מתכת, מפעל לאלקטרוניקה. עוד מתפרה שמוכנה להקים שלוחה של מפעל קיים בח"א מהמצליחים ביותר.

היו"ר ש. ארבל: ידוע לי שהיתה פניה של שני יזמי-חוץ.

א. עטיה: אחד מהם נמצא ברשימה שאמרתי שאושרו, מפעל לפלסטיקה. השני נמצא ברשימה של הארבעה שבתהליך בדיקה. קיימת בעיה תקציב של המבנה. המשרד שלנו מוכן להעניק את כל ההקלות וההטבות הנובעות מכח חוק לעידוד השקעות הון. אבל כאן קיימת בעיה של מבנה עצמי או בשכירות. היזם רצה לבנות את המבנה בעצמו. לאחר שראה שממשלת ישראל בונה מבנים טובים אז הוא אמר שזה טוב גם לו. אין לי תשובה לזה, כי הבעיה היא תקציבית.

היו"ר ש. ארבל: השאלה היא אם רק בגלל זה צריך לדחות את היוזמה הזאת?

ל. דיציאן: בכל המפעלים האלה, האם יש עובדים שהם יכולים לאיזו את המפעלים האלה, או שצריך להביא אותם ממקום אחר?

א. עטיה: לו היינו צריכים להבטיח שיהיו עובדים מחכים בשורה, יתכן שהיינו יכולים להאיץ את זה. אנחנו רוצים ליצור עודף של מקומות עבודה ולא לתת לעובדים לחכות בתור.

היו"ר ש. ארבל: על התכנית הזאת מי החליט, האם היתה התייעצות עם משרדי ממשלה נוספים?

א. עטיה: יש צוות משותף. על זה מר אבני ירחיב את הדיבור. הצוות מורכב ממני וראש צוות הקמה של ימית. באשר למרכיב, מה יכול הפרוייקט לתרום למקום וכיצד אנשי המקום יכולים להשתלב בפרוייקט הזה - כאן אנחנו מתואמים עם נציגי משרד הקליטה. יש הידוק מלא עם משרדי הקליטה, שיכון ומסחר ותעשייה.

היו"ר ש. ארבל: ושירות התעסוקה?

ר. לשם: יש מגע, אבל לא בהקמת מפעלים.

א. עטיה: בידי ראש צוות ההקמה יש יומיומי מלא על כל תושב ימית ועל הכשרתו המקצועית.

לגבי תעסוקת נשים - אני מקווה שבמתפרות האלה, נשים שתרצינה לעבוד תוכלנה למצוא תעסוקה. יחד עם זאת ימית היא מקום קטן, 350 משפחות. במקום קטן לא ניתן להבטיח לכל יהודי להתעסק בכל מקצוע שחשקה נפשו.

מ. גז:

האם הם מסכימים להסב את מקצועם?

א. עטיה:אני מבקש לשחרר אותי מהשאלה הזאת.
אני לא מופקד על זה.ר. לשם:אם יהיה צורך נעשה גם את זה.
בינתיים הבעיה הזאת לא התעוררה.א. עטיה:ביחס לתכנית - לפי הבטחת המנכ"ל
מוקמת ועדה שתגבש תכנית כוללת

לפיתוח תעשייתי של ימית.

היו"ר ש. ארבלי:

אתם לוקחים בחשבון נציג מהתושבים?

א. עטיה:איני רואה סיבה שלא יהיה נציג -
משקיף בוועדה. אני אביא את זה
לידיעת המנכ"ל. אני מקווה שהוא יסכים לזה.

משרד המסחר והתעשייה מופקד על התעשייה
בכל הארץ ומחובתו למצוא איזון מתאים הן לגבי אפשרויות המקום, צרכי
המקום וצרכיהם של ישובים אחרים גם כן. תקציבים הקפאנו. זאת מכת המדינה.
אני חושב שלא אוכל להתייחס לענין בפרטי פרטים. אבל, יש מיגבלות
תקציביות. אין בניה פרובוקטיבית היום.

אני רוצה להוסיף לגבי המבנים
הנוספים - אנחנו הצלחנו כעת לשחרר בוועדת לענייני הפשרות באוצר
בניה של עוד 1,500 מ"ר, כאשר מחציתם יהיו מיועדים למבנה ספציפי
בתוך הפרוייקטים שאושרו ועומדים לקום.

היו"ר ש. ארבלי:מה בענין המפעל הזה שהקמתו דורשת
7 מליון לירות?א. עטיה:

נפגשנו עם היזמים לפני כשבועיים
והודענו להם שאנחנו מוכנים ללכת
לקראתם במענקים ובהלוואות, כאשר כל המימון שיידרש מהם יהיה 30%
מכלל ההשקעה. יתר ההשקעה גם השתתפות בהלוואות ובמענקים, תבוא מאתנו
במסגרת מעמד של מפעל מאושר. אנחנו מעדיפים שיזם לא יקבל
הכל מכספי הממשלה, אלא שתהיה מעורבות של הזים. לא הייתי אומר שבימים
טובים לא בנינו גם מבנים כאלה. היום, אין לנו תקציב לבנית המבנה
כולו. אמרנו להם הבה ונהיה שותפים במשימה. נשקלת אפשרות לא להקים את
כל 4½ אלף מ"ר במכה אחת אלא להקים עכשו רק אלפיים מ"ר. אנחנו מחכים
לתשובה של היזמים. והיה אם התשובה תהיה חיובית, התכנית בעיקרה נראית לנו,
אז קדימה לעבודה נאמר להם. יש הסוסים וטפיקות אם ימצא התקציב
במשרדנו במידה ויגידו לא. יש בעיות קשות מאז, בעיקרן תקציביות
והייתי שמח לו יכולתי לבשר לכולם שהמשרד לקח על עצמו לבנות את
המבנים.

ש. אבני:אני יושב פה ברגשות מעורבים
ואגיד למה. חלק מהנושאים שהועלו

הם לגטימיים ואמיתיים. לגבי חלק מהדברים, גם הסוין יוצר סימפוזיה.

ש. אבני:

יש בעולם חופעה של הקמת ישוב עירוני, קודם בונים את התעשייה ואח"כ מביאים את התושבים. זאת אולי דרך יותר רציונלית, יותר כלכלית, יותר בריאה, אבל לא מתאימה למדינת-ישראל. אם מישו יבוא להציע לנו שיטה כזאת, אז עם כל הכבוד המדעי או המומחיותי, נגיד לו תודה רבה, ככה לא נבנית מדינת ישראל.

לחלק מהחברים היושבים פה, זאת לא השיחה הראשונה. אני אחזור על כמה דברים שנאמרו. אסור לשכוח שכבר בראשית הדרך, היתה מיגבלה בטיפול בישוב הזה. זה נקרא מרכז אזורי מוגבל ל-350 משפחות. אני שואל, איך אפשר לעשות חכנית עבודה לתעשייה על מרכז אזורי של 350 משפחות! רק לאחרונה, לפני מספר חודשים, כאשר 350 יחידות עמדו בשלבי גמר, הביא שר השיכון הצעת החלטה שהתקבלה על עוד 1000 יחידות דיור והתשתית להם כבר מוכנה והחלק הראשון יתחיל להתבצע בימים אלה, אם גרזן הקיצוצים לא יעלה על זה.

אני לא רוצה לחזור על מה שנאמר, כי "אין הנחתום מעיד על עיסתו". לגבי תכנון הייתי מרשה לעצמי לומר, טפוח של ישוב שיכול להיות דגם טוב לישוב אורבני שעונה על כל כללי הפונקציונליות של קהילת בני רווחה, וזה לא פשוט. אבל, יהיו לנו גם בעיות תכנוניות ואני מקווה שגם במשימה הזאת אנחנו נעמוד.

לגבי האחריות הכוללת על הקמת הישוב - זה משרד השיכון. אבל, אין פירוש הדבר שהוא יכול לבוא במקום משרדי ממשלה אחרים. גם לו היה מישו מציע את זה, לא הייתי מסכים לכך. לדוגמא התעשייה - אפשר, תיאורטית, להקים אגף תעשייה במשרד. אבל עד שנלמד את הבעיות נשלם, ואין צורך בזה, כי אנחנו מתואמים עם משרדי הממשלה. הייתי אומר, ככלל, אנחנו מתואמים עם כל משרדי הממשלה.

לגבי 350 המשפחות הראשונות כפי שהיה התכנון המקורי, בעית התעסוקה היא מצרית, משום ש-110 משפחות מחוץ ל-350 הם אנשי צבא קבע והן מובטחות בפרנסה. מקובל שכ-25% הם אנשי שירותים חיוניים במקום, ונדמה לי שגם בימית אנחנו עדיין שומרים באופן טבעי על כך. אני מקווה שלא תגלוש לכוון לא רצוי.

לגבי אזור התעשייה - היה עכוב בענין זה, כי השטח לא שוחרר ע"י המימשל בזמן. נאלצנו כמה פעמים לשנות תכנון והשטח שוחרר לנו ב-25.9.75 כאשר ב-1 לספטמבר היינו מסוגלים להתחיל לאכלס. פה היתה דילמה, אני יכול לומר את זה גם כנציג הממשלה וגם כאזרח, האם לעכב אכלוס בחצי שנה ולהחזיק ישוב רפאים, או לאכלס תוך ידיעה שתהיינה בעיות בתקופה מסויימת. אנחנו החלטנו בדרך השניה.

לקראת האכלוס עמדה בעיה של ניהול מוניציפלי. אין להעלות על הדעת שהמתיישבים הראשונים יוכלו לנהל ולשאת במעמסה הזאת. לפי החוק אמור היה משרד הפנים להיות מופקד על זה. אך הוא לא בנוי לכך ואז החלטנו, לפי תקדימים שהיו בכרמיאל, ערד ועוד כמה מקומות, ששם זה נעשה בהצלחה, שמשרד הפנים יאציל את הסמכויות שלו למשרד השיכון, לצוות ההקמה, שבדיו יהיו הסמכויות של הנהלת ישוב עירוני. וזה נעשה בלי שום ויכוח, אלא מתוך הבנה.

ש. אבני: קמה ועדה בינמשרדית אשר מיוצגים בה רוב משרד הממשלה הנוגעים

בדבר. אם איני טועה - 7-8 משרדים.

ר. לשם: שבעה משרדים ונציג מקומי.

ש. אבני: מיוצגים בוועדה המשרדים האלה: מסחר ותעשייה, חינוך ותרבות, בטחון, מינהל מקרקעי ישראל, קליטה ושיכון.

היו"ר ש. ארבלי: משרד העבודה לא?

ש. אבני: לא. אני אגיע לזה. לוועדה הבינמשרדית הזאת יש סמכויות של מועצה עירונית ואמרנו שבשלב מסויים כאשר תהיה התפתחות במקום, שלושה שרים יחליטו מחי לשנות את הסטטוס.

ברשותך אני אחייחם לשיתוף הפעולה עם החושבים. אני רוצה לומר לפחות את המגמות והקביעות המחיבות.

היו"ר ש. ארבלי: יש צוות הקמה בתוכו נמצאים נציגים של שבעה משרדים. בראשם עומד אדם מסויים. אותו אדם לא חייב להיות במקום?

ש. אבני: אני אחייחם לזה. ביחס לצוות הקמה בתאום עם משרדים אחרים, יכולנו ללכת באחת משתי הדרכים: 1. פורמלית, כל זמן שהאחריות היא שלנו, האחריות לא ניתנת לחלוקה. יכולים לבקר אותנו על מחדלים, או לשבח אותנו על עבודה טובה. כאשר תתבגרו ותהיו מסוגלים להיות בעלי-בתים לעצמכם, חנהלו את העיר. גם במצב זה, ביוזמתנו בקשנו מהוועדה הבינמשרדית שיהיה נציג של החושבים. 2. לכל ועדה משותפת למשרד השיכון בקשנו נציג החושבים כמשקיף, בין אם זה בוועדת השנים במשרד המסחר והתעשייה ובין אם זה בוועדת השלושה במשרד הקליטה ובין אם זה בוועדת האכלוס. ועדת איכלוס, לפי מתכונת משרד השיכון, זה רק משרד השיכון.

לגבי מגורי ראש צוות ההקמה - לא היה ובוודאי שאין ויכוח שראש צוות ההקמה צריך להיות חושב מקומי, אף כי בכל הזדמנות אני חוזר ואומר שזה לא צריך להיות הגורם הדומיננטי שצריך ליצור מועקה או עילה, כי גם ראש עיר נמצא 3-4 ימים מחוץ למקום, אם הוא רוצה להיות ראש עיר טוב. עוד לפני שהתחילו הפרסומים הצגתי בפני ראש צוות ההקמה את ההסכמה העקרונית שהיתה לעבור לגור במקום. הוא החליט לא לעבור ואז המסקנה היתה ברורה, הדידה. בימים אלה אנחנו נודיע על ראש צוות חדש. תהיה לו רק מיגבלה או מגרעת אחת שגם שמו אבני, אבל אין שום קרבה. אני לא הכרתי אותו עד שהמליצו עליו.

לגבי מפעלים נוספים שהם לאו דווקא בתחום משרד המסחר והתעשייה. יש בשלבי הפעלה וביצוע עוד כמה אובייקטים. אני יודע שלא הכל הולך באותו קצב שרציתי. מטפחים את חוף ימית שזה אחד המקומות היפים בארץ. נמצאת בביצוע שכונה חדש. יש מיגבלה בדקליות ואני לא ארחיב את הדיבור על זה. יכולנו לטפח שם כמה דברים: קייט ונופש שהיה מוסיף הרבה למקום וגם לתעסוקה. הולך לנו קצת בקושי, אני מקווה שאנחנו מתגברים בעניין הקמת מוטל של חברי גרעין אמריקני. בשבוע שעבר, לאחר סיכום עם יו"ר הנהלת הסוכנות החלטנו על הקמת מרכז קליטה של 60 יחידות עם אפשרות הגדלה ל-100.

היו"ר ש. ארבלי:

מתי יתחילו בהקמתו?

ש. אבני:

תוך שלושה חדשים. תוך מספר חודשים יגמר המרכז המסחרי -קהילתי. גם הוא יוסיף לא מעט, גם חיים וגם שירות. אגב, הוא מחושב ליזתר מ-350 משפחות.

היו"ר ש. ארבלי:

אחס שומעים דברים שלא שמעתם קודם.

ש. אבני:

חלק ניכר מהדברים הם יודעים. על ענין מרכז הקליטה לא היתה הזדמנות לספר להם, רק ביום שיש שעבר זה סוכם. אם לא יגרמו זעזועים גדולים בתקציב, אנחנו מקימים 200 יחידות נוספת, עוד כמה מבני ציבור ומסחר. נכריז תוך שבועיים בערך על תכנית "בנה ביתך" ואני מודה שאנחנו פה מקדימים את התהליך לגבי מקומות אחרים. יש להניח שפה תהיה הענות טובה כולל עולים בפוטנציאל. אנחנו מקציבים 30 יחידות דיור לעולים שלא הגיעו ארצה. הם יוכלו להרשם בהיותם בחו"ל לבנות את ביתם. בחודש יולי תתחיל הקמת ישיבת הסדר. בזמן האחרון באנו בדברים עם מנכ"ל שירות התעסוקה לפתוח לשכה מסודרת, ומעבר לדברים היזומים, אנחנו ניתן מבנה זמני עד שהמרכז המסחרי יגמר. אני מקווה שבתקופת החגים הוא יגמר.

היו"ר ש. ארבלי:

מה עם מקום להסתדרות?

ש. אבני:

אני אגיע לזה. ברשותך אני רוצה להוסיף עוד כמה דברים לדברי ידידי עטיה. זה לא סוד שאנחנו חיים בתקופה קשה, בלחצים תקציביים ולא אחזור על מה שנאמר. אני רואה את המפתח לתקופה הנראית לעין דווקא במפעל שהוזכר קודם.

ר. לשם:

עד כמה שידוע, הוא עבר את כל השלבים.

א. עטיה:

מרבית השלבים.

ש. אבני:

היה מוסכם שהם יבנו את המבנה ויקבלו את העזרה והסענקים כמקובל. בשלבים הסופיים לקראת ההפעלה הם שינו את דעתם. אני יכול להצטרף על השינוי של היזם. אבל, פורמלית זאת זכותו, ואז ישנה בעיה תקציבית. נפגשתי עם השותף שהוא ישראלי ואותו לפחות שכנעתי שיתחיל לא ב-4,500 מ"ר, אלא ב-1,500 מ"ר. אבל על זה הוא צריך את ההסכמה של בעל-הבית שלו. בימים האלה הוא צריך להגיע לארץ. עם כל ההכנה שיש קשיים, הייתי מציע למר עטיה למצוא דרך לבנות בכל מחיר את ה-1,500 מ"ר.

במסגרת מצב נתון, ועם צרכים, לחצים ועדיפויות בכל מקומות הפיתוח בימים אלה, היתה מיגבלה נוספת והיא שנפלה החלטה לא לבנות בניה פרובוקטיבית באזורי העשיה.

מ. גז:

מה זה בניה פרובוקטיבית?

ש. אבני:

שלא מחכים שיהיה יזם מוגדר, אלא מקימים מבנים ואומרים: בואו. היו זמנים, שאילולא עשו את זה לא היו יזמים. נפלה החלטה בזמן האחרון להפסיק את זה ואני חושב שהחלטה זו נכונה, אבל לא עונה בשני מקומות: לא בימית ולא בקצרין.

ש. אבני: היתה לי פגישה עם הממונה על התקציבים ואני שמח להודיע שבמקום הוא נחן הוראה לגבי שני מקומות להוריד את המיגבלה. אני מרשה לעצמי להוסיף תיקון, בנוסף ל-1,500 מ"ר שהופשרו ייבנו עוד 1000 מ"ר בשנת 1976 בימית.

א. עטיה: במידה ויימצא התקציב.

ש. אבני: לגבי הפעילות החברתית - יש דברים ששום גורם מבחוץ ולו גם גורם שאחראי על הנושא ויושב במקום, לא יבוא במקום פעילות עצמאית של גיבוש חברתי, של אינטגרציה בין ארבע הקבוצות. מה שאני יכול לומר בוודאות, מבחינת רמת האוכלוסיה, הצלחנו מעל למקובל וזאת רמה של למעלה מן הממוצע.

מ. גז: מי אחראי על פעולות התרבות והבידור?

ש. אבני: אגיע לזה. יש פה שלושה מרכיבים: המרכיב העיקרי, הוא האוכלוסיה עצמה. המרכיב השני, אלה הם המוסדות שאנחנו נתבע מהם כולל ההסתדרות לעשות את תפקידם גם בימית ולא ניתן את התקציב, שלא תהיינה אי-הבנות. אלה חברי ההסתדרות שמשלמים מס אחיד.

היו"ר ש. ארבלי: ההסתדרות תיתן להם תקציב כמו שהיא נותנת בכל מקום אחר. מה זה

יעזור!?

ש. אבני: אם הבינותי טוב הם טוענים שאם יחננו להם תקציב הם יעשו פעולות. החשובה היא, לא בא בחשבון. אם יהיה צורך נתבע ממזכיר ההסתדרות שיתן אותן פעולות שנותנים במקומות אחרים.

בתחום הטיפול המוניציפלי - קבלנו על עצמנו ליצור תשתית מוניציפלית בריאה לכשתקום רשות.

מ. גז: מה הסטטוס עכשו?

ש. אבני: הסברתי את זה, צוות הקמה של משרד השיכון, שקיבל סמכות של משרד הפנים. גם בתחום הפעילות האלה של תקציב, אנחנו מתדיינים עם משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, רואים מה מקובל בישובים בסדר גודל כזה ונותנים למעלה מזה.

היו"ר ש. ארבלי: מה התקציב של הצוות?

ר. לשם: בשנת 1976 2½ מליון לירות.

ש. אבני: זה מעל ומעבר למה שניתן בישוב דומה.

מ. גז: מרפאה יש?

ש. אבני: כן.

ר. לשם: גרים במקום ארבעה רופאים.

מכבי אש יש. היה על זה ויכוח חמור
עם אגף התקציבים.

ש. אבני:

המרכיב השלישי, מי ירכז את זה.
לניהול המוניציפלי יש לנו 12 משרות ונדרנו נדר לתת עדיפות מוחלטת לתושבי המקום. אני לא יודע מה המצב, נשמע מרפי. היתה תקופה שפרטמנו מכרזים ולא היו מועמדים. אבל, לך היינו לוקחים אנשים אלה מבחוץ, היתה, בצדק, קמה צעקה, איך?! אז אתה צריך לעבור את התהליך שימצאו אנשים שירצו בכך וגם יתאימו לזה. מה שאני יכול לומר בוודאות, יתכן שחלק מהאנשים הטובים מתאכזבים, כי היו להם ציפיות גדולות. הליכה למקום כזה, עם כל הטוב שבו, יש בה מידה רבה של חלוציות. את זה אי-אפשר למנוע וגם אם משהו לא מכיר את זה, צריך להוסיף את זה. לזה יש הצטרפות של לבטים ואנחנו רואים את זה כדבר ארעי. גם היום אין אדם שרוצה לעבוד ולא תימצא לו עבודה, אבל לא לפי רצונו ומצוועו. לצערי, ההיענות לעבוד בבניה לא היתה גדולה. זה טבעי בכל הישובים, חלק מהאוכלוסיה עובדת בבניה. אני לא מטיף מוסר, אבל לתקופת מעבר עד שיגמרו את כל המפעלים, והתהליך הזה הוא תמיך תהליך ממושך, גם אם נלך לפי כל כללי הארגון, אפשר לעבוד בבניה.

נפגשתי עם הגב' אביטן באופן מקרי לפני

שהוגשה הבקשה. התשובה תהיה חיובית אם ידידי קיסר מההסתדרות יחליט לבנות את בית ההסתדרות מיד.

אני רוצה להתייחס להערה אחת שאני

מרגיש חובה חברית להעיר לידידי ישראל ניר. אסור להגיע למצב של פרובוקציה. ההערה לראש הצוות, מוטב היה שלא תיאמר. אפשר לבקר כל עובד מדינה על מעשיו או מחדליו. אבל לחת הערכה כפי שאחה עשית, היא לא היתה במקום.

לסיכום - על אף הקשיים שפה ושם

קיימים, והם, באופן יחסי, לא גדולים, המקום הזה נולד במזל טוב. יש לו כל הסיכויים לצמיחה מואצת מעל ומעבר למה שמכירים במקרים אחרים. אני מאמין, לאחר שהקשיים הזמניים יעברו בעזרת האוכלוסיה הקיימת וזאת שתצטרף, יכול להיות מקום טוב, נאה ונעים לגור פה ולהתפרנס בכבוד ואפילו הייתי אומר שתושביו יהיו גאים במקום. בכל הזדמנות שהיתה לי לדבר, אמרתי, שחשובה מאד תדמית של ישוב ותדמית קשה ליצור. טוב יותר שזה בא באופן טבעי ואמנם התחלה של ימית היא בתדמית טובה. אבל, יחד עם זאת, אמרתי, קל מאד לקלקל אותם. היות ואני בעוד חודשיים גומר 25 שנות עבודה, אין כמעט ישוב שלא הייתי באיזושהי צורה מעורב בו. אני מכיר ישובים שהם באופן אובייקטיבי טובים מאד, אבל בגלל תדמית שנוצרה לפני 25 שנה, אי-אפשר להסיר את הכתם. לכן בכל הזדמנות שרק יכולתי אמרתי: תשמרו על הנכס הזה שנוצר. בכל מקום שאנכם מזכיר, גם מי שלא מעורב ולא מתעסק בהתיישבות ובפוליטיקה, יש לו דעה טובה. אנא, אל תקלקלו את זה. הפרסומים האחרונים לא תרמו לימית בשהו. אלה לא שקפו את המציאות האמיתית. היום, העתונאים מחפשים דברים. הם אפילו לא באים לוודא שהעובדות הן נכונות והציבור מחרשם ממה שהוא קורא. אם משהו חושב, בכך שהוא מנגח את משרד השיכון הוא פותר בעיות, הוא טועה. אני לא אומר שזה גורם לנו נחת. אבל, אני חרד לתדמית של ימית.

לגבי הניהול שחשבנו ועדיין חושבים

שאינן גורם אחר, אז רק מתוך רצון לקדם את המקום, לקחנו על עצמנו את ענין הניהול המוניציפלי. מאחר והיו פרסומים, זאת הזדמנות לספר לכם, אני בקשתי ממליאת הוועדה לאסוף את המשתכנים ולומר להם, או שהם מעוניינים במשרד השיכון או שאנחנו לא נכפה את עצמנו. אנחנו לא קבלנו על זה תשובה, אלא בעתון. אני חוזר ומודיע: תושבי ימית יחליטו, או שיבקשו אותנו להמשיך,

ש. אבני:

או שאנחנו נבקש מוועדת השרים לקבוע גורם אחר. לא נכפה את עצמנו על דבר שהתנדבנו לו לטובת העניין. אם מישהו חושב שיש גורם יותר טוב, לא נעמוד בדרכו.

ר. לשם:

יש כמה נקודות שאני רואה חובה להזכיר, גם בקשר לנקודה האישית.

לא צריך לשכוח שימית היא ישוב שקיים בסך הכל כמה חדשים. אחת הבעיות בישוב היא בעית התעסוקה. כל משפחה שבאה לימית צריכה לקחת בחשבון שהיא לא תמצא את כל מגוון התעסוקה שישנו בעיר. צריך לקחת בחשבון שתעסוקה יש. אני מודה שלא כל אחד ימצא את העבודה שהוא היה מצפה לה.

תקציב יש, אבל עובדים כפי שרציתי לא קבלתי. יש אדם בצוות שהתפקיד הראשי והעיקרי שלו זה טיפול בענייני תעסוקה. הוא גם חבר הוועד. אנחנו יוצרים קשר עם האנשים כבר בת"א כדי לתת להם את כל מגוון התעסוקה שיש בימית. ההענות היתה די דלה. גם כאשר הבאנו מתפרה ההענות היתה דלה, ואותם יוזמים בפירוש אמרו לי שבמצב כזה של כח אדם לא יוכלו לפתוח את המתפרה, עם כל התנאים שאנחנו נותנים להם.

לגבי צוות ההקמה - יש רק משרה אחת

שאינן לה מועמד וזה מזכיר העיר. פרסמנו מכרז בכל המקומות. לצערי זה הקשה עלי את העבודה.

בקשר לפעילות התרבותית - פעילות

תרבותית לימית הביאו. באו אמנים ועשו יותר מפעולה אחת שראויה לשמה. לא כל אחד רוצה לבוא לימית.

בקשר לתאום ושיתוף פעולה עם התושבים

המקומיים - מהרגע הראשון היה שיתוף פעולה עם התושבים, לא רק שלא נעניתי אלא דחפתי בכוזן שתושבי ימית יחליטו ויהיו מעורבים בכל פעילות שקיימת. הזכירו ועדת אכלוס - העברתי החלטה על הקמת ועדות עבודה: ועדת תרבות, חינוך, שירותים ובטחון. בכל הוועדות האלה עמדתי על כך וגם התחייבתי שיהיו התושבים המקומיים חברים מלאים בוועדות. יש ועדות שהפורום שלהם מורכב יותר מאנשים מקומיים מאשר אנשי הצוות. יש ייצוג מלא לכל התושבים. בפיתוח חוף ימית, ישנם שני תושבים מקומיים ששותפים אתנו בכל בעיות הקמת החוף. אופציות ואפשרויות עמדו לתושבים. אני מוכרח לומר שהענות גדולה לא היתה. אני שמח לכל שיתוף פעולה שלהם. אם מישהו טוען שלא היה שיתוף פעולה, זאת עובדה לא נכונה.

היו גם פניות של תושבים בעניין

פיתוח אזור התעשייה. מבחינה אובייקטיבית לא ניתן תמיד להענות לבקשות האלה. לדוגמה - אדם רוצה להקים מחסן של 100 מ"ר. יש אפשרות, או להעמיד לו מבנה מוכן, או להקצות לו קרקע לבניה עצמית. אי-אפשר להקצות יחידה קטנה מדונם אחד ולהקצות דונם לדבר שהוא בפחות מזה, לא ניתן לעשות.

ביחס לבניה פרובוקטיבית - אנחנו

נבנה מבנה בגודל 500 מ"ר. המימון יבוא מהיזמים שרוצים. המחירים יעלו בסביבות 1,200 לירות למ"ר. אם תהיה הענות נשמח לעודד התארגנות כזאת.

ר. לשם:

בקשר לשירותים - תמיד קל לדבר על דברים שלא נעשו. אבל דברים שנעשו לא מספרים. אני יכול לומר שנעשה הרבה בתחום השירותים המוניציפליים בימינו: פיננסי, אשפה, נקיון, קופת-חולים, מגן דוד אדום. אפשר לומר אחרי שמונה חודשים שקיימת תשתית מוניציפלית בימית המשתווה לעיר טובה.

אני רוצה לצטט שיחה שהיתה לי עם אנשי הוועד. אמרתי להם: אני לא מנסה לשחק יומרות של יוקרה, תגידו לי מה חסר? במסגרת התקציב נבצע את זה. זה אולי יעורר גיחוך - קבלתי חשובה: לחדר האחיות בבית הספר עוד לא התקבלו מאזניים. כיוון שזה חסר, אי-אפשר לתת טיפול מספיק לילדים. נסיתי מהיום הראשון להשיג מאזניים. אבל אם זאת הבעיה הקשה, אני מרים ידיים.

העקרון הוא זה שמי שמופקד על הפיתוח חייב לגור במקום אחרי כמה חדשים קבלתי החלטה אישית לא לעבור לימית ומתוך הסכמה עם מר אבני, הוחלט שאני ממשיך, למרות שאני לא תושב ימית, עד שימצא מועמד. זה יהיה יותר טוב ובריא למקום שאעזוב את המשרה. אם יש אדם מתאים בימית, לא הייתי מהסס להמליץ על אותו אדם. אבל, לומר שלא המלצתי מתוך חשבון אישי, אני לא מקבל.

ש. עטיה:

בנושא קליטת עליה - יש שני גרעינים, מה שקוראים במרכאות הגרעין הרוסי והאמריקני. שני הגרעינים ביחד הם כ-40 יחידות כולל בודדים. אלה עולים שנמצאים בארץ בין שנתיים לארבע שנים. ישנם גם שלושה חדשים. הרוב זה שנתיים-ארבע שנים ואנחנו נמשיך להכיר בהם כעולים גם חמש שנים.

אני רוצה להתרכז בשלושה נושאים עיקריים: תרומת הממשלה לימית; תרומת תושבי ימית והעולים בימית לימית; והיזמות של האוכלוסייה. בענין תרומת הממשלה - השמיעו כאן החברים. חלק מהפרוייקטים הם משותפים למשרד הקליטה. חלק מהפרוייקטים הם ביוזמת משרד הקליטה בלבד. לדוגמא - מבנה תעשייה שהוקם בימית באמצעות הלוואות של קרן משאבים, זה בכלל לא מחוקצב. הממשלה יוצאת מגדרה כדי לפתור בעיות ועל כך אפשר לעשות רשימה אילו תמרונים עושים בשביל לפתור בעיות. אני לא יודע תרומה ממשלתית כל כך נכבדת כמו שניתן לישב הזה ואני חושב שזה בצדק.

אין גיבוש חברתי בימית. האוכלוסייה בימית אינה מגובשת בצורה חברתית. כדי להיות בימית צריכה להיות אוכלוסייה חלוצית, מגובשת שיכולה להתמודד עם בעיות של יום-יום וקשות. לא ניתן לפתור את כל הבעיות ע"י הזרמה תקציבית. הזרמה תקציבית עוד לא פותרת בעיות. אם הקו הזה לא יאומץ ע"י תושבי ימית, אז לא נגיע ליישום של דברים. אני משוכנע שהפרוייקטים לא יבוצעו אם האנשים לא יקבלו על עצמם את האחריות ויתחילו לבצע דברים. הממשלה לא יכולה להיות היזם והמספק. באיזשהו מקום הממשלה יכולה להיות מממן ויש פרויקטים שאנחנו עוברים את ה-100% מימון ואנחנו מודעים לזה, אבל אנחנו לא יכולים להיות גם מממנים, מבצעים וספקי עבודה.

מ. גז:

הכוונה - כן.

ש. עטיה:

בוודאי יש עבודה של משרדים אחרים בימית. אנחנו אומרים, בכל אופן התפיסה האישית שלי היא, שפרוייקטים אלה על הניר ולא יקומו אם האוכלוסייה לא תיקח את זה בידיים.

ש. עטיה: לצערי הרב, אני מוכרח לומר דבר לא כל כך פופולרי. יש גיבוש יפה מאד של הצוות, של הקבוצה בימית כאשר הם בעימות עם הממשלה. בחוץ עצמם אין גיבוש חברתי.

מ. גז: צריכה להיות גם הסברה.

ש. עטיה: צריכה להיות הסברה ואנחנו נשקיע גם מאמץ. אפילו היום אנחנו הולכים להתקשר עם העולים עצמם לקחת יזם במקום שישלם סכום כסף די ענקי כדי שילווה אותם לצורך הקמת מפעלים אלה. אם לא יהיה בו אמון ולא יתנו לו סיוע, גם הוא יכשל. כי כל המערכת בנויה על יחסי אמון בין בני-אדם. יש בימית כל פעם חכנית נוספת. מר אבני סיפר על "נצה ביהן". בחוץ התכנית הזאת יהיו 20 יחידות. הוציאו פרוספקט על ימית לחו"ל. גם אם המיגבלות התקציביות קיימות, אנחנו עושים את הכל, ואם מישהו יבחן את הקצאת המקורות לימית יראה שסדרי העדיפויות שלנו הולכים לכוון אוכלוסיה כזאת. אבל הכעיה היא איך מבצעים את העניינים. אני רוצה שבהמצות נהיה קצת יותר מגובשים. לא רק לדבר על ארבע קבוצות. אפשר לדבר על קבוצה אחת שהיא ימית ואפשר לדבר על קבוצה שניה שהיא הממשלה, ואם חושבים שפעם ישבו עם שר הקליטה ועם יו"ר הסוכנות ופעם בוועדה זאת ועם שר האוצר - אני מכבד את כל הישיבות האלה, אבל, לדעתי, עדיין בשטח לא תהיינה תוצאות רצויות. בשטח יש עבודה שחורה.

ד. כוכבי: בצוות אנחנו לא קיימים. לפני ארבעה חדשים קבלנו קריאה מיו"ר הוועדה המקומית שיש להם בעיות של העסוקה והם רוצים להפגש אתי. מיד ירדתי למקום עם עוד אדם ובקשתי שיגישו רשימה של אנשים שאינם עובדים, ואמרתם להם שנשדל לסדר להם מקומות עבודה המצויים במקום או בסביבה בעזרת הסניפים שקיימים בסביבה הקרובה וגם אשרנו שורה של שאלות עליהן צריך להשיב לגבי כל מועמד. קבלנו רשימה של 13 אנשים, חלק מהם השאיפות שלו אינן זהות לאפשרויות במקום.

למשל?

מ. גז:

ד. כוכבי: כלכלן. יכול להיות שבמרוצת הזמן תהיינה אפשרויות. בסביבה עובדים מאות פועלים מהשטחים. בסביבה ישנן אפשרויות לא רק בבניה, יש בשטח האריזה בתחום המועצה האזורית אשכול. היינו עושים קצת דבר טוב אילו יכולנו לשלב קצת יותר יהודים. עם זאת העמדנו איש קשר קבוע לעת הצורך שיעמוד בקשר עם אנשים וידבר גם עם הוועד המקומי וגם עם צוות ההקמה. מר אבני ביקש להקדים את מועד פתיחת הסניף. נפתח בעת הצורך אפשרות של חוץ מסודר בשביל אנשים במידה ויביעו נכונות לעבוד באפשרויות שישנן שם.

י. ניר: עד כמה שהדברים נשמעים כל כך טובים ויפים, המציאות היא לא כזאת. אחת המחשבות של הדיון הזה היתה המחשבה לעתיד ולא לגבי העבר, כי אנחנו חרדים יותר לגבי העתיד מאשר לגבי ההסטוריה.

שמונה חדשים זה לא הסטוריה.

היו"ר ש. ארבל:

י. ניר:

הסטוריה קצרה, אבל היסטוריה. היות וזאת עיר צעירה, אני מציע להתייחס לעתיד. כולנו יודעים שיש בעיות של חבלי קליטה בישוב חדש. אבל, כולנו מצוים למצוא את הדרך לצמצם את חוסר האמון ואת הבעיות ויש נתון אחד שקושר את כולנו והוא חוסר קומוניקציה. אם אתייחס לגבי דברים חדשים שהועלו או לגבי חלק מהדברים שלא הועלו אבל יש בעתיד תכניות, כל אותם הדברים הם חדשים לגבינו והייתי שמח אילו היינו מקבלים אינפורמציה שוטפת, או אם היינו מעורבים ישירות.

לגבי השותפות אני חייב לציין כמה ישיבות שהיו עם הזמן לאיש ציבור - לא היתה שיתוף ישיבה של ועדת השניים עם איש הוועד. לאתרונה נאמר כי ישיבות בין השניים לא קשורות לנושא התעשייה בימית. האם שמונה חדשים לא דנו בנושא התעשייה בימית?!

לגבי משרד הקליטה - אני חושב שיש מקום לחשוב בנושא האינטגרציה. היות והיו מודעים לכך שיהיו ארבעה גופים בימית, אני חושב שלא נעשתה שום הכשרה לנושא הזה. כשמגיע גרעין עולים, לא רק זה שהוא מחוסר בטחון בארץ חדשה, היה מחוייב, לפי דעתי, להצמיד לאותה קבוצה בשלביה הראשונים מדריך שינחה אותה, כי אנחנו יודעים שהרבה אי-הבנות נגרמות עקב אי-הנחיה נכונה. יש משבר חברתי בימית, אנחנו מודים. אבל, אני אומר זה לא הסוף, אפשר לפתור את הבעיות האלה. ימית היא פוטנציאל טוב. החומר האנושי טוב. איכות החיים גבוהה. אבל לגבי אופי התעשייה בימית, אנחנו מחייבים התייחסות כוללת לאותו נתון אנושי. אני לא מצפה מכלכלן או אקדמאי או שכבה שאינה נמוכה בהשכלתה לעבוד בבניה באופן קבוע. כל אחד בנוי אחרת. זה שיש לו אמביציות אישיות לקידום כלכלי, זאת זכותו. אבל, לדעתי, כל אחד שהגיע הוא חלוץ.

לגבי התעשייה - יש מסגרות, מתפרה. המתפרה עוברת ממצפה רמון לימית כי יש לבעל הבית בעיה של כח אדם ושכר העבודה שם גבוה. הוא מצפה שבימית תהיינה לו ידיים ערביות. המתפרה השניה זה של היזם שהתייאש בגלל חוסר קומוניקציה בין הממשלה והתושבים. מפעל למפלסטיקה, אבן וסיד, זה נושא בניה, מכוונת חקלאיות זה מסגרים, מפעל מתכת, זה מסגרים, מעבדה לצילום זה חמישה אנשים, מפעל הדריים זה נשים, משכורת ממוצעת של 45 לירות ליום. אם החומר האנושי בימית טוב, קשה לצפות מאותה אשה שתעסוק במתפרה בשכר של 45 לירות ליום. אני אומר שצריך לחשוב על סוג התעשיות בימית. היתה הצעה של מפעל למחשבים. יכול להיות שמבחינת העיתוי זה לא היה במקומו, אבל אולי אפשר לחשוב על צמצום של המפעל.

ס. גינזבורג:

הציעו את זה, הם לא באים.

י. ניר:

אין ויכוח שיש יתרון של מוסדות המסלה על הנציגות במקום. השר בעצמו אמר שהמסלה לא תיזום ותעודד שום תעשייה בימית. אתם רוצים, זה יהיה ביוזמתכם. נציגי הוועד נפגשים עם יזמים. רק בשבת מגיע אופטיקאי, ושוב, מתוך מגעים של הציבור, אני חייב לומר, שלציבור אין האמצעים. הם עושים את זה מתוך רצון טוב לקדם את הישוב. איש עובד ציבור זהו האיש שהוא מכיר.

יש חוגים ויש מוסדות שמקבלים את הבקורת כבקורת אישית שהיא לא נכונה. הבקורת היא בקורת קונסטרוקטיבית, זה על סנת לדרבן.

י. נייר:
אני רוצה להדגיש את נושא התאמת התעשייה לחוסר האנושי בימית. זה נושא חשוב מאד שהשלכות שלו הן קשות מאד. אי-אפשר בתקופה הראשונה לעשות את זה, אבל היום יש מספיק זמן למחשבה לגבי מציאת פתרונות. יש להקים ועדה מסודרת עם נציגי משרדי הממשלה הנוגעים בדבר ביחד עם נציגי הציבור שחי במקום אשר תקדיש מחשבה לכל אותן בעיות שהוזכרו.

ק. לורנס:
לפני שנתיים בקשנו מדריך. אני חושבת שזאת אחריות של משרד הקליטה לתת מדריך, לא עכשו, כי אם לפני שנתיים.

דבר שני, בענין צוות ההקמה - רוצים שאנחנו נעבוד בשיתוף פעולה. אני חושבת שלא רק צריך לשתף אותנו אלא צריך לשאול אותנו אם אנחנו רוצים את ראש צוות ההקמה, האם אנחנו יכולים לדבר אתו? הרבה יותר קל לברר אתנו ולומר: הנה מועמד, הוא רוצה לגור בימית, הוא יכול לעבוד אתכם. זה חשוב. אנחנו צריכים להיות שותפים לענין הזה.

ס. גינזבורג:
אתיחס לשתי נקודות: 1. בענין הפרוייקט של המחשבים. כאשר החברות האלה הציעו פרויקט גדול והמוסדות לא אשרו אותו בגלל הסכום שזה צריך לעלות, אלחנן ישי קרא לנוגעים בדבר ואמר להם: בכל עת שתחליטו ללכת על פרויקט יותר קטן, בלך לקראתכם. היינו מוכנים ללכת לקראת על 50% מן הפרוייקט המוצע. זה לא הגיע לדיבור על תנאים, כי הם לא רצו לחשוב על פרויקט קטן.

אני רוצה לציין עוד מפעל אחד, פרויקט רציני אשר הוא יכול להיות פתרון והוא לא מתמש בגלל חוסר אנשים מתאימים וזה נושא של מוסך. לפני למעלה משנה ישב משרד הבטחון וחשב איך לעזור לפתרון בעייתה של ימית. קראנו לגרעינים ובקשנו מהם להמציא לנו את אנשי המקצוע. גרעין ראשון של 10-15 אנשים אין כל גישה מקצועית. כל הגורמים נתנו את הסכמתם, אבל הבעיה היא גרעין ראשון של 10 בעלי מקצוע. גם שניים שנחשבו כבעלי מקצוע, אחד פתח מוסך קטן ואחר פתח תחנת דלק.

היות וישראלים רבים שיש להם כסף לא נמצאים בימית, יש קבוצת אנשים שיש להם כסף והם בעלי מקצוע. הם רוצים להקים מוסך רק עם עולים. בלי שום הכשרה מקצועית זה לא ילך. הצענו להם את ה"שידוך" הזה של אינטגרציה בין עולים לבין ישראלים. קרול אומרת: צריך לשאול אותנו - אבל זה לא כל כך הולך.

ב. קוזיץ:
בפורום הזה אני רוצה להודות למשרד הקליטה שעשו בשבילנו מעל ומעבר.

דבר שני - אני רוצה לענות בענין המפעל למחשבים. כאן נאמר על סכום של 180 מליון לירות. התכנית הזאת מדברת על 400 אקדמאים תוך חמש שנים שאף פרויקט לא יכול להציע דבר כזה. כאשר אנחנו בקשנו 80% הממשלה דחתה את זה לא בגלל כסף אלא בגלל כל מיני סיבות. פניתי למשרד המסחר והתעשייה ובקשתי לבדוק את התכנית הזאת. בעניתי על ידם שבשום פנים ואופן לא יקום פרויקט כזה בימית. הבנתי מדבריהם שמפעלים כאלה צריכים להיות צמודים לאוניברסיטאות. כשפניתי ואמרתי שאנחנו מוכנים לפתור את כל הבעיות, אמרו לי: חבל להשקיע כסף. היום גבשנו את הפרוייקט בצורה קצת אחרת, שתוך עשר שנים נגיע לאותו מספר אנשים. מה שאנחנו מבקשים זה פטור ממס ומסס הכנסה. בשבועות הקרובים הפרוייקט הזה יגיע למשרד המסחר והתעשייה, אני רוצה לדאוג מה יגידו לגבי זה. אני בטוח שגם פה נקבל

ב. קוזיוז:

תשובה שלילית. אני הנבתי מדבריהם שחבל להשקיע בזה זמן. היום, למעשה, יש תעסוקה בבניה. אבל זה לא מה שמתאים לאנשים בימית. האדם היחידי שטרם בנושא המחשבים זה היה סר אבני.

י. ניר: עצם התזכיר מחייב חזקו של צוות ההקמה בימית. הצוות בימית עדיין לא בשל לקבל על עצמו את ניהול העיר הזאת.

הי"ר ש. ארבל: היום זה מוטל על משרד השיכון. האם אתה סבור שמישהו אחר צריך לקבל עליו את זה?

י. ניר: משרד השיכון צריך להמשיך עם המחשבות שהעלינו היום וחיצונית שותפות הציבור בנושא הזה.

ש. אבני: מה שנוגע לחזוק הצוות - אנחנו רואים את זה כדבר שנמצא בשלבי פיתוח ולא נחסוך מאמץ. אבל אני חוזר ומדגיש את העניין של התדמית. אני בטוח שתושבי ימית מעוניינים בתדמית טובה. אבל, לפעמים מהלך מסויים, דיבור מסויים והופעה מסויים, מתוך כוונה טובה, תורמת תרומה הפוכה, ואני מרשה לעצמי לומר, שהכתבות האחרונות בעתונות לא תרמו לתדמיתה הטובה של ימית.

לענין ניהול מוניציפלי - אני בקשתי לכנס אסיפת משתכנים ולהעמיד את הנושא הזה לדיון, ובקשתי מהם להחליט האם הם רוצים שמשרד השיכון ימשיך בניהול המוניציפלי או שהם חושבים שישנו גוף יותר טוב לענין זה. עד היום לא קבלתי תשובה לענין זה אלא קבלנו הודעה בעתונות. אני חוזר ומבקש להודיע לנו. הי"ר ש. ארבל: ככלת תשובה.

ש. אבני: אני מבקש שתהיה הודעה גם לעתונות, אם מותר לי לבקש.

להערתה של קרול - אנחנו סופר-דמוקרטים וכל זמן שזה תורם לענין אני מוכן להתחרות בדמוקרטיה. אבל, אני חייב להעמיד אותך על טעותך. לראש צוות הקמה יש תפקיד מוניציפלי נוסף, הוא עובד מדינה. כשם שאני לא אתן את ידי, להשפיע מי ילצג את המשתכנים, כך לא תשפיעי מי יהיה הנציג.

י. ניר: אנחנו לא נתערב בענייני משרד השיכון. אבל משרד השיכון מתערב בענייני הוועד.

הי"ר ש. ארבל: אחרי דיון של שלוש שעות אני רוצה לומר לסיכום - טוב שקיימנו את הפגישה. אני, אישית, לא מצטערת על כך. אני חושבת שגם אתך לא מצטערים על כך ואני חושבת שטוב שיש מספר גדול של משתתפים. בהתחלה חשבתי שלא צריך היה לעשות את זה, אבל מדבריו של ישראל מסתבר שגם בפנים העניינים לא קלים ואם באו אנשים נוספים לוועדה, הם רצו לשמוע את הדברים בעצמם ולא לקבל את הדווח מהוועד. אני רוצה לקוות שבמרוצת הזמן האסון בוועד שבחרים במקום יגבר.

היו"ר ש. ארבל:

ימית היא לא ישוב ראשון שנבנה במדינת ישראל והיא לא העיר לעתיד הראשונה. איך שתקרא לזה, מרכז עירוני כזה או אחר - האוכלוסיה הזאת והישוב הזה יגדל ובסרוצת הזמן יהיה לעיר בישראל. יש דוגמאות טובות מאד שצריך ללמוד מהן. ערד היא עיר יוצאת מן הכלל. כרמיאל היא דוגמא טובה. ערד התחילה בדיוק כמו ימית והיום האוכלוסיה בערד היא למעלה מן המסוצע בישראל. הבחירה שם היא קפדנית מאד. הם לא מקבלים כל אחד שבא אליהם. הם יצרו תשתית חברתית טובה. אם לא תיצרו תשתית חברתית איתנה שתוכל לקלוט את העולים החדשים מארצות המערב וסברית-המועצות, אם עכשו הגיבוש החברתי לא מלוכד, בוודאי, כאשר תבוא אוכלוסיה נוספת לא תוכלו לשאת אותה. צריך להיות גרעין מלוכד, חזק, עם גיבוש חברתי בכדי שיוכל לקלוט את האוכלוסיה הנוספת שתבוא.

נקודה שניה - נדמה לי שנפלה בחלקכם זכות גדולה להיות ראשונים בימית. זה לא דבר כל כך פעוט ערך. אלה שהיו ראשונים בכל מקום, ידעו לסבול ולקבל את הכל באהבה, כי הם ידעו לקראת מה הם הולכים, ידעו שאין תעסוקה לפי רצונם. אי אפשר ליצור תעסוקה מכוונת וכפי שרוצים בתקופה כל כך קצרה.

אתם ידעתם לקראת מה אתם הולכים. אם אתם תיצרו בעיות במקום לנסות לפשט אותן ולפתור אותן בצורה קלה לא תוכלו להתקיים במקום. מי שהולך להתיישב בימית צריך לקחת בחשבון לעבוד בעבודה שתהיה מצויה במקום. אל נשלה את עצמנו שתוך תקופה קצרה אפשר לתכנן את התעשייה במקום. זה לוקח הרבה זמן. ללכת בצורה כפי שאתם מציעים, זה לא הולך. אם היו מביאים קודם את האוכלוסיה למקום, המסבר היה גדול פי כמה, כי לא הייתה תעסוקה לאוכלוסיה והיה צורך לחכות 4-5 שנים עד שהיו מקימים את המפעלים.

זאת רק התחלה. האוכלוסיה עוד תגדל ויהיו מפעלים יותר גדולים. גם מפעלים גדולים שעוברים לימית צריכים כח אדם שיעמוד לרשותם, שאם לא כך, הם יסגרו את המפעלים.

אם אתם לא רוצים לקחת את הדברים האלה בחשבון זה דבר אחר. אבל מי שלקח על עצמו להיות ראשון, צריך להביא בחשבון את כל הבעיות הקשורות בכך. אבל, לפני כל זה צריך להיות שיתוף פעולה ביניכם ואמון הדדי. אם לא יהיה אמון הדדי לא תוכלו להתקדם הלאה. בחרתם נציגים, תסמכו עליהם. איש ציבור שקיבל על עצמו תפקיד צריך לדעת שיש עליו בקורת גם לטובה וגם לרעה. מאבקים יהיו רק עם משרדי ממשלה. אבל, המאבקים צריכים להיות קונסטרוקטיביים, למען תיקון דברים, שיפור דברים ולמען ליצור דברים ולא לבגח. זה לא טוב לאף אחד. זה לא יביא תועלת לימית וכדרך זאת לא נוכל אף פעם לפתור בעיות. העתובות לא תיתן שום תועלת לימית ולא תשפר יחסים אלא להיפך היא יכולה להרע יחסים.

לימית ניתנת עדיפות במשרדי הממשלה מכל הבחינות ויש לכך שיקולים רבים. היחס של נציגי הממשלה הוא חיובי וכאן צריך להיות שיתוף פעולה, ושיתוף פעולה הוא הדדי. מוכרח להיות קשר עם האוכלוסיה. אם בצוות ההקמה יושב איש מהאוכלוסיה המקומית, זה חשוב מאד. אם באותה ועדה לתכנון התעשייה במקום יושב איש המקום, זה חשוב מאד. אין דבר יותר טוב מזה שיש להם הרגשה שהם שותפים בבנין העיר. כל עוד אין להם רשות מוניציפלית והם עדיין לא מהווים יחידה מוניציפלית, אין הרשות בידיהם למנות את הנציג שיעמוד בראש צוות ההקמה. זאת זכותו של אותו משרד שמטונה על העניין. אם אתם לא רוצים שהמשרד הזה יהיה מטונה על כך, תגידו. אבל, אני לא מציעה לכם לחפש לכם "שידוך" אחר. הם עושים עבודה נפלאה, עם כל השגיאות. כשלא עושים לא שוגים. כאשר אנחנו רוצים לבקר את משרד השיכון, אז הבקורת היא קשה. אבל, כאשר מגיעה להם מלה טובה, מותר לומר אותה.

היו"ר ש. ארבל: מה שמר אבני אמר, בענין התדמית שלכם זה דבר חשוב סדרגה ראשונה. לפחות תשמרו על אותה דמה חיובית. הויכוחים בעתונות לא-יוסיפו לתדמית החיובית של ימית. חס וחלילה אם תיפגע התדמית כהוא זה, אז תהיה בכיה. מתוך נסיון שיש לנו לכל הבעיות הללו, אנחנו אומרים לכם, מתוך חברות טובה, תשמרו על התדמית החיובית, על היחסים הטובים והקשרים הטובים. את הכל תעשו ברוח טובה כי זה יהיה לטובת המקום.

אני רוצה לסכם ולומר שהדיון היה טוב, לדעתי, חשוב מאד, למול אותם פרסומים בעתון, שיבואו פרסומים חיוביים כתוצאה מפגישה זאת. אם יש בקורת על משהו לא צריך לפגוע בו באופן אישי. הויכוח צריך להיות ענייני. אני מקבלת את העקרון שמי שעומד בראש צוות ההקמה צריך להיות תושב המקום.

ר. לשם: לכן התפטרתי.

היו"ר ש. ארבל: כי רק מי שחי במקום יכול לחוש את כל אותן הבעיות שצוות במקום. אני מקווה שעם ראש צוות החדש תפתחו דף חדש ויחד עם כל הגורמים הנוגעים בדבר תשתפו פעולה ותקבלו את כל הקשיים בהבנה וביחד תנסו לפתור את הבעיות.

ועדת העבודה, ואני במיוחד, עומדים לרשותכם בכל עת שנדרש על סנת לסייע לכם. בענין נושא ההשקעה של ההולנדים אסור לנו להחמיץ את זה. אני פונה אליך, מר עטיה, בנושא זה תעשו את הכל כדי לטצוא דרך שמפעל כזה אכן יקום בימית, כי זה חיוני לעתידה של ימית. זה לא מוכרח לקום מהיום למחר, אנחנו יודעים איך קמים מפעלים.

מר אבני, אתם צריכים לקיים אסיפות בישוב כדי שהאוכלוסיה תהיה שותפה לכל אותם דברים שהזכרת. כאשר האוכלוסיה תהיה שותפה, תהיה לה הבנה לכל אותן בעיות שישנן.

אנחנו מאחלים למר אבני נסיעה טובה ושתחזור עם כוחות מחודשים.

י. ניר: אני מודה בשם הצוות כולו.

היו"ר ש. ארבל: מודה רבה לכולם. ישיבה זו נעולה.

הישיבה נבעלה בשעה 16.50